

v

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia 15 stycznia 2010 r.

**Pan
Janusz Janowski
p.o. Dyrektora Izby Skarbowej
w Szczecinie**

LSZ-410-23-02-09
P/09/025
tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, skontrolowała Izbę Skarbową w Szczecinie („Izbę”) w zakresie gospodarowania środkami publicznymi w okresie od 1.01.2008 r. do 30.09.2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia skontrolowaną działalność Izby.

1. Projekty planów finansowych urzędów skarbowych na lata 2008 i 2009 opracowane zostały przez Izbę (jako dysponenta II stopnia) i przekazane naczelnikom urzędów skarbowych zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 29.06.2006 r.² NIK nie wnosi uwag do celowości zmian wprowadzonych przez Izbę w 2008 r. i 2009 r. (3 kwartały) w planach finansowych urzędów skarbowych, celowości wydatków poniesionych w badanym okresie przez urzędy skarbowe oraz do trybu i zakresu zasileń rachunków bankowych urzędów skarbowych w środki finansowe, mimo stwierdzonych w toku kontroli wysokich stanów środków w granicach od 12,3 % do 25 % średniomiesięcznych wydatków (tj. od 21,8 tys. zł do 129,7 tys. zł) występujących w 7 urzędach skarbowych (w 5 - wg stanu na 31.03.2008 r. oraz w 2 pozostałych – wg stanu na 30.06.2008 r. i na 31.03.2009r.).

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 ze zm.)

NIK nie wnosi także uwag do trybu opracowywania planów finansowych Izby. W badanym okresie nie stwierdzono przekroczenia limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Wprowadzane zmiany do planu wydatków dokonywane były zgodnie z udzielonym przez Ministra Finansów Dyrektorowi Izby upoważnieniem (w 2008 r. zwiększono w poszczególnych paragrafach wydatki budżetowe łącznie o kwotę 5.066 tys. zł i zmniejszono o 207 tys. zł - „per saldo” plan zwiększono o 4.859 tys. zł; do 30.09.2009 r. zwiększono wydatki o kwotę 996 tys. zł).

Dyrektor Izby Skarbowej w planach finansowych na 2008 r. i 2009 r. określił podległym urząddom skarbowym plany dochodów (w rozdziale 75009, § 2400) z tytułu wpływów do budżetu nadwyżki dochodów własnych uzyskanych z opłat za czynności egzekucyjne, wymienione w art. 22 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych³ (dalej „ufp”), co było niezgodne z art. 22 ust. 8 ww. ustawy. Katalog źródeł dochodów własnych objętych obowiązkiem odprowadzenia do budżetu państwa nadwyżki środków nie obejmuje dochodów z opłat za czynności egzekucyjne. W ustawach budżetowych na lata 2008 i 2009 zaplanowano dochody budżetu państwa z tego tytułu. Na podstawie informacji przekazanej przez Ministerstwo Finansów, Pan Dyrektor zapewniając zgodność kwot dochodów z ustawą budżetową poprzez dokonanie ich podziału na poszczególne urzędy skarbowe, ujął je w planach finansowych przekazanych podległym urząddom na 2008 r. - dla 20 urzędów skarbowych w łącznej kwocie 1.726 tys. zł i na 2009 r. - dla 15 urzędów skarbowych w łącznej kwocie 1.622 tys. zł, co wymuszało na naczelnikach urzędów skarbowych, postępowanie niezgodne z przepisami ufp. W celu niedopuszczenia do tej sytuacji – zdaniem NIK – Pan Dyrektor powinien zgłosić Ministrowi Finansów zastrzeżenia do zasadności planowania nadwyżki dochodów własnych z tego tytułu. Urzędy skarbowe niezgodnie z ww. przepisami odprowadziły w 2008 r. do budżetu państwa dochody własne w łącznej kwocie 1.726 tys. zł, a za 3 kwartały 2009r. – 220 tys. zł.

2. Wydatki Izby w 2008 r. wyniosły ogółem 18.606 tys. zł (99,64 % planu po zmianach - 18.671 tys. zł), w tym w rozdziale 75008 - 14.899 tys. zł, a w okresie 3 kwartałów 2009 r. - 10.324 tys. zł (70,8 % planu po zmianach – 14.575 tys. zł), w tym w rozdziale 75008 – 9.859 tys. zł. Największy udział w strukturze wydatków Izby (rozdział 75008) miały wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (w tym bezosobowych): w 2008 r. wyniosły 12.875 tys. zł (tj. 86 % ich ogółu) oraz w okresie 3 kwartałów 2009 r. – 8.960 tys. zł (tj. 91 %). Na pozostałe wydatki w tym rozdziale przeznaczono w 2008 r. 2.024 tys. zł (w tym 1 mln zł na zakup towarów i usług) i w 2009 r. (do 30.09) – 899 tys. zł (w tym 564 tys. zł na zakup towarów i usług).

Szczegółowe badania wybranych z 2008 r. 10% wydatków bieżących na kwotę 170,8 tys. zł i 95,5 % wydatków majątkowych na kwotę 1.604,7 tys. zł oraz z 2009r. (za 3 kwartały) 25 % wydat-

---

³ Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm. w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2009 r.

ków bieżących w wysokości 262,6 tys. zł wykazały, że wydatki te były celowe dla prawidłowego funkcjonowania oraz wykonywania zadań Izby.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w 4 objętych kontrolą postępowaniach o zamówienia publiczne, przeprowadzonych w 2008 r., których wartość wyniosła łącznie 495 tys. zł. Zostały one przeprowadzone z zachowaniem zasad i procedur określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴.

Zobowiązania Izby ogółem, wykazane w księgach rachunkowych, na koniec 2008 r. wynosiły 854,4 tys. zł, a na 30.09.2009 r. – 279,2 tys. zł. Obejmowały one m.in. w 2008 r. dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników Izby wraz z pochodnymi oraz koszty zakupu energii, badań profilaktycznych pracowników, usług związanych z konserwacją klimatyzacji, których termin zapłaty wyznaczony został na styczeń roku kolejnego, a w 2009 r. wynagrodzenia za wrzesień wraz z pochodnymi, koszty konserwacji urządzeń teleinformatycznych, ochrony mienia, dostępu do Platformy Paliwowej – z terminem zapłaty w październiku 2009 r.

3. Limity wydatków na wynagrodzenia dla pracowników urzędów skarbowych ustalone były na 2008 r. i 2009 r. przez Ministerstwo Finansów. Izba zapewniła pokrycie faktycznych potrzeb urzędów jedynie w zakresie odpraw emerytalnych, tworząc w budżecie na 2008 r. i na 2009 r. limit wydatków nierozdysponowanych, z którego w trakcie roku budżetowego, na wnioski naczelników urzędów, dokonywane były zwiększenia planu wydatków z przeznaczeniem na wypłatę odpraw emerytalnych (w 2008 r. – w kwocie 1.055,6 tys. zł i w okresie 3 kwartałów 2009 r. – 358 tys. zł).

Wykonanie wydatków na wynagrodzenia pracowników Izby (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) w 2008 r. wyniosło 11.435,39 tys. zł, co stanowiło 99,96% planu po zmianach. Izba w badanym okresie (II i IX. 2008 r., II i IX. 2009 r.) naliczyła i odprowadziła składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w należytym wysokości i w terminie wynikającym z art. 47 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁵ oraz z art. 49 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁶. Największy wpływ na zwiększenie wynagrodzeń pracowników w 2008 r. w stosunku do roku poprzedniego miał wzrost płacy zasadniczej o 605,5 tys. zł, w tym 298,5 tys. zł to skutek finansowy wartościowania stanowisk pracy.

NIK negatywnie ocenia wykorzystanie części wydatków, przyznanych z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 60 na podstawie decyzji Ministra Finansów z 22.08.2008 r. z przeznaczeniem na sfinansowanie procesu wartościowania stanowisk pracy, na inny cel niż określony w ww. decyzji.

---

⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.

Kwota 43.622,40 zł wykorzystana została na wypłatę nagród dla pracowników Izby za IV kwartał 2008 r. co było niezgodne z art. 133 ust. 3 ufp. Przeznaczenie środków rezerwy budżetowej na inny cel niż określony w decyzji o ich przyznaniu wypełnia znamiona czynu naruszającego dyscyplinę finansów publicznych, o jakim mowa w art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁷ (dalej „uondfp”).

W ocenie NIK, tryb i efekty wartościowania stanowisk pracy członków korpusu służby cywilnej Izby nie budzą zastrzeżeń. Wartościowanie przeprowadzone zostało zgodnie z zarządzeniem Nr 81 Prezesa Rady Ministrów z 1 sierpnia 2007 r.⁸ w okresie od 09.04.2008 r. – 26.05.2008 r. i zakończone przed upływem terminu wskazanego w § 22 ww. zarządzenia. W ocenie NIK opisy stanowisk pracy przygotowane do ich wartościowania, zatwierdzone przez Dyrektora Izby dnia 18.04.2008 r., zostały właściwie wykorzystane w procesie 3 zbadanych postępowań rekrutacyjnych (na 12 przeprowadzonych w kontrolowanym okresie).

Na pozytywną ocenę NIK zasługuje przeprowadzenie przez Izbę analizy za lata 2003 – 2007 i za I półrocze 2008 r. obciążenia pracą komórek zajmujących się wymiarem podatków. Pozytywnie oceniono również tryb rozliczania godzin nadliczbowych w 2008 r. i w 3 kwartałach 2009 r.

4. NIK nie wnosi uwag do poprawności sporządzenia przez Izbę sprawozdań łącznych Rb-23, Rb-24, Rb-27, Rb-28, Rb-N, Rb-Z za 2008 r. i za 3 kwartały 2009 r. (w sprawozdaniach tych prawidłowo ujęto dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych urzędów skarbowych).

5. Spis z natury środków trwałych i pozostałych środków trwałych przeprowadzano w Izbie co 4 lata, ostatnio wg stanu na 31.10.2008 r. Ze względu na konieczność dokonania dodatkowych spisów, inwentaryzację tę zakończono ostatecznie 2.03.2009 r., tj. po terminie określonym w art. 26 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹ (dalej „UoR”). Przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy o rachunkowości wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o jakim mowa w art. 18 pkt 1 uondfp.

6. NIK negatywnie ocenia zaksięgowanie a następnie wydatkowanie z rachunku bieżącego (subkonto wydatków) środków w wysokości 2.312,68 zł, stanowiących dochód z tytułu odszkodowania od Towarzystwa Ubezpieczeniowego UNIQUA za zalanie pomieszczeń biurowych Izby. Zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 6 pkt 3 ufp jednostka budżetowa może dochody publiczne uzyskane z odszkodowań przeznaczyć na odtworzenie utraconego mienia jeżeli gromadzi je na wydzielonym rachunku dochodów własnych. Do czasu zakończenia kontroli NIK, rachunek dochodów własnych

⁷ Dz.U. z 2005 r. Nr 14, poz.114 ze zm.

⁸ w sprawie zasad dokonywania opisów i wartościowania stanowisk pracy w służbie cywilnej (M.P. Nr 48, poz. 566 ze zm.).

⁹ Dz.U z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

nie został w Izbie utworzony. Przeznaczenie dochodów, nie będących dochodami własnymi jednostki, na wydatki ponoszone w tej jednostce wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o jakim mowa w art. 7 uoondfp.

7. Realizacja przez Izbę wytycznych Ministra Finansów zawartych w dokumencie pn. „Zadania dla Dyrektorów Izb Skarbowych i Naczelników Urzędów Skarbowych w zakresie realizacji polityki finansowej państwa na 2008 r.”, w obrębie celu strategicznego nr IV – zmniejszenie kosztów funkcjonowania jednostek organizacyjnych, przebiegała - w ocenie NIK – prawidłowo.

8. NIK pozytywnie, z zastrzeżeniami, ocenia funkcjonujący w Izbie system rachunkowości i kontroli finansowej oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej. Zbadano, posługując się narzędziem informatycznym „Pomocnik kontrolera”, łącznie 221 dokumentów księgowych z 2008 r. (spośród 1.463 podlegających badaniu) na sumę 5.033,2 tys. zł, z tego 110 wybranych metodą MUS (na kwotę 3.783,1 tys. zł) oraz 111 wybranych metodą doboru celowego (213,8 tys. zł). Z okresu 9 miesięcy 2009 r. zbadano łącznie 194 dokumenty księgowe (spośród 859 podlegających badaniu) na sumę 1.025,2 tys. zł, z tego 153 wybrane metodą MUS (na kwotę 715,6 tys. zł) oraz 41 wybranych metodą doboru celowego (77,4 tys. zł). W toku kontroli stwierdzono m.in., że:

a) księgi za poszczególne okresy sprawozdawcze zamykano oraz niezbędne elementy ksiąg sporządzano z opóźnieniem. Terminy opóźnień wynosiły od 16 do 30 dni i dotyczyły wszystkich miesięcy 2008 r. i 4 pierwszych miesięcy 2009 r. Zgodnie z art. 24 ust. 5 UoR, obowiązek bieżącego prowadzenia ksiąg uznaje się za zrealizowany, gdy zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej są sporządzane przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, w terminie umożliwiającym sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań. Izba z własnej inicjatywy podjęła działania w celu wyeliminowania powyższej nieprawidłowości i od czerwca 2009 r. sprawozdania budżetowe Izby sporządzane były na podstawie zamkniętych ksiąg,

b) w księgach czerwca 2008 r. ujęto notę księgową nr 22 z 27.05.2008 r. (29.171,85 zł), która wpłynęła do referatu rachunkowości budżetowej 4.06.2008 r. Zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w Izbie ujęcie dowodu księgowego w danym miesiącu następowało pod warunkiem, że wpłynął on do księgowości do 5. dnia następnego miesiąca,

c) w § 4990 dokonano zapisów księgowych dot. wpływów z tytułu zwrotu wydatków wcześniej poniesionych przez Izbę, a nie stanowiących jej kosztu oraz refundacji poniesionych w danym roku wydatków. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źró-

deł zagranicznych¹⁰ (dalej „rozporządzenie Ministra Finansów z 14.06.2006 r.”) nie uwzględniono powyższego paragrafu,

d) nieterminowo odprowadzono dochody na rachunek budżetu państwa, tj. po terminie określonym w § 4 ust. 1 rozporządzenia z 29.06.2006 r. W 2008 r. opóźnienie wyniosło w 6 przypadkach od 4 do 30 dni (dotyczyło łącznie 251,50 zł), a w okresie 9 miesięcy 2009 r. w 3 przypadkach od 5 do 23 dni (dotyczyło łącznie 105 zł). Jak ustalono w trakcie kontroli NIK, przyczyną powyższych opóźnień było przyjmowanie dochodów Izby na rachunek bieżący wydatków, a następnie przeksięgowywanie ich na subkonto dochodów. Nieterminowe przekazanie dochodów należnych Skarbowi Państwa wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o jakim mowa w art. 6 pkt 1 uondfp,

e) mimo uzyskania w 2008 r. dochodów z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych (§ 075) w wysokości 2.419,09 zł, nie zaewidencjonowano ich na koncie „221 – należności z tytułu dochodów budżetowych”, co było niezgodne z zapisami zawartymi w Wykazie kont do „Planu kont dla jednostek budżetowych” - załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28.07.2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...)¹¹,

f) naruszono przepisy załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14.06.2006 r. poprzez ujęcie w systemie finansowo-księgowym oraz w sprawozdaniach budżetowych:

- 2 zapisów księgowych z 2008 r. na łączną kwotę 434 zł w § 421 zamiast w § 430 klasyfikacji budżetowej (operacje dotyczyły zakupu usług gastronomicznych i organizacji szkolenia),

- 13 zapisów księgowych na łączną kwotę 1.711,01 zł (w tym z 2008 r. 3 zapisów na kwotę łącznie 292,80 zł i z 2009 r. 10 zapisów – 1.418,21 zł) w § 440 zamiast w § 430 klasyfikacji budżetowej (operacje dotyczyły korzystania z parkingu strzeżonego przez samochód służbowy),

g) do czerwca 2008 r. Izba nie wywiązywała się z obowiązku zachowania czystości obrotów na koncie 130 ze względu na zaniechanie stosowania zapisów technicznych, wymaganych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont. Pierwsze zapisy techniczne na tym koncie wprowadzono 15.07.2008 r. za okres od 01.01-30.06.2008 r. na kwotę 144.515 zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1. Wystąpienie do Ministerstwa Finansów w sprawie zasadności ustalania urzędom skarbowym planu dochodów pochodzących z nadwyżki dochodów własnych z tytułu opłat za czynności egzekucyjne.*
- 2. Zapewnienie bieżącego obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych.*
- 3. Terminowe odprowadzanie dochodów budżetu państwa.*

¹⁰ Dz.U. z 2006 r. Nr 107, poz. 726 ze zm.

¹¹ ... dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.)

4. Prawidłowe klasyfikowanie wydatków budżetowych.

5. Dotrzymanie terminów przeprowadzania inwentaryzacji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora - w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego - informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.